

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Petry Venclové, Ph.D. a JUDr. Aleše Korejtky, v právní věci žalobce: **F. P.**, zastoupeného Mgr. Lukášem Blažkem, advokátem, se sídlem Čs. Legií 500, 530 02 Pardubice proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10, v **řízení proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23.12.2016, č.j. 1664/550/16-Hr, 67937/NV/16,**

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou ze dne 27.2.2017 domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky ze dne 18.8.2016, č.j. SR/0041/ZH/2015-12 ve výroku II, jímž nebyla žalobci podle § 43 odst. 3 zákona povolena výjimka ze zákazu uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodního druhu živočicha na území chráněné krajinné oblasti Železné hory stanoveného v § 26 odst. 1 písm. d) zákona, konkrétně chov daňka skvrnitého na vymezených pozemkových parcelách nebo jejich částech v k.ú. České Lhotice. Výrokem I rozhodnutí Agentury ochrany přírody a

krajiny České republiky byla žalobci podle § 43 odst. 3 zákona udělena výjimka ze zákazu uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodního druhu živočicha na území chráněné krajinné oblasti Železné hory stanoveného v § 26 odst. 1 písm. d) zákona, konkrétně chov muflona na vymezených pozemkových parcelách nebo jejich částech v k.ú České Lhotice. Žalobu odůvodnil žalobce následujícím způsobem:

Žalobce tvrdí, že byl rozhodnutím žalovaného dotčen na svých právech, když mu v návaznosti na žalované rozhodnutí vznikla újma. Žalovaný, dle žalobce v jeho neprospěch, vykládal nesprávně právní ustanovení, která aplikoval. Žalobce nesouhlasí s výkladem pojmu geograficky nepůvodní druh ve smyslu § 26/1 písm. d) zákona č. 114/1992 Sb. v souvislosti s § 5 odst. 4 citovaného zákona. Dle žalobce nelze zaměňovat pojem „původní druh“ a „druh, který není součástí přirozených společenstev určitého regionu“. Přitom je dle žalobce nutné vycházet při výkladu ze zákonné definice zákonného pojmu v § 5 odst. 4 zákona, nikoli z jazykového výkladu § 26/1/d) zákona. Žalobce je přesvědčen, že účelem zákona není „zachovávat“ stav přírody a krajiny tak, jak tu byl před několika tisíci lety, ale chránit přírodu a krajinu v její aktuální (a přitom přirozené) podobě. Dále nesouhlasí s faktem, že žalovaný své zcela zásadní závěry opírá o jednu publikaci, když se nejedná o důkaz ve smyslu správního řádu, a nelze uzavřít, že se daněk na našem území nevyskytoval před uvedeným datem prvé zjištěné písemné zmínky. Žalované tak dle žalobce neodůvodnil řádně, z jakého důvodu a na základě jakých důkazů dovozuje, že daněk není součástí přirozených společenstev dotčeného regionu.

Žalobce dále nesouhlasí s výkladem pojmu záměrné rozšiřování ve spojení s farmovým chovem podle § 26/1/d) zákona. Žalovaný vykládá uvedený pojem tak, že tento pojem zahrnuje i farmový chov jako chov živočichů závislých na péči člověka na konkrétní části krajiny. Pro závěr o výskytu daňka v daném území neuvádí žalovaný žádný důkaz, takový závěr je tak neodůvodněný a zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalobce dále sporuje výklad, podle kterého lze chápat farmový chov jako rozšiřování druhu v oblasti, když dle žalobce se jedná o hospodářskou činnost v oplocené části krajiny, jejíž rozloha je v poměru k rozloze CHKO zcela zanedbatelná.

Žalobce rovněž sporuje závěr žalovaného o případném zásadním vlivu chovu daňka na stav předmětu ochrany v CHKO Železné hory. Tento závěr považuje za zcela nepřijatelný a nelogický a nedostatečně odůvodněný, a v rozporu se stanoviskem Agentury podle § 45i zákona. Pro žalobce je zcela nepochopitelné, z jakého důvodu by měla být oblast mimo oplocení poškozena zásadním způsobem, ačkoli příroda uvnitř oplocení, kde probíhá relativně intenzivní využívání, již nikoli, k ovlivnění oblasti mimo oplocení tak může dle žalobce dojít spíše teoreticky. Ke změně vegetace, která je nežádoucí, a k poškození polních kultur, může dojít nejdříve po dvou letech pastvy, ke kterému však v případě úniku z povahy věci dojít nemůže (viz Vyjádření k záměru oplocení pastvin a rekonstrukce krajinných struktur v k.ú. České Lhotice, Mgr. S. M., autorizovaná osoba). Žalobce dále uvádí, že je vystaven evidentní libovůli správních orgánů, které nerespektují ani svá vlastní stanoviska a tím je narušena právní jistota žalobce.

Žalobce namítá, že správní orgány nezjistily řádně skutkový stav, rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť některé závěry nejsou odůvodněny vůbec nebo pouze odkazy na literaturu, žalované rozhodnutí je v rozporu s vydaným stanoviskem, a trpí nelogičností závěrů.

Žalovaný k vyjádření k žalobě nepřisvědčil námitkám žalobce obsažených v žalobě, odkázal i na žalované rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Krajský soud v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přezkoumal žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:

V dané věci jsou stěžejní a mezi účastníky sporné skutečnosti, zda se daněk skvrnitý dá považovat za „geograficky nepůvodní druh živočicha“ ve smyslu ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně přírody a krajiny a zda slovní spojení „rozšiřování nepůvodních druhů rostlin a živočichů“ obsažené v citovaném ustanovení obsahuje i farmový chov.

Z uvedeného je zřejmé, že rozhodnutí správního orgánu je rozhodnutím vydaným na základě správního uvážení. Prostor pro úvahu správního orgánu ovšem není neomezený a má své limity. Ty jsou stanoveny zákonem, nebo si je správní orgán musí vymezit ve své rozhodovací praxi sám a následně je také musí dodržovat. Je nutné také zohlednit konkrétní okolnosti daného případu a dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 As 35/2012 – 40, publikovaný pod č. 2736/2013 Sb. NSS).

Ze shora popsané povahy rozhodnutí vydaného na základě správního uvážení pak vyplývá také omezený rozsah soudního přezkumu. Soud zkoumá pouze to, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení nebo zda toto uvážení nezneužil (viz § 78 odst. 1 s. ř. s.). Za tímto účelem pak posuzuje (v mezích žalobních bodů), zda správní rozhodnutí bylo vydáno v řádném řízení vymezeném v souladu se zákonem a zda nebylo zatíženo případnou svévolí rozhodujícího orgánu (blíže viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 15/2007 – 106, č. 2066/2010 Sb. NSS, a ze dne 27. 6. 2013, č. j. 1 Afs 1/2013 - 47, popř. nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 7. 2009, sp. zn. III. ÚS 2556/07).

Na tomto místě soud podotýká, že při výkladu právních předpisů nelze vycházet pouze ze slovního výkladu konkrétních ustanovení. Jak vyplývá z nálezů Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 17.12.1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97) jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě a je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu. Rovněž Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22.9.2010, č.j. 1 Afs 70/2010-57, konstatoval, že „k výkladu právních předpisů a jejich institutů nelze přistupovat pouze z hlediska textu zákona, ale především podle jejich smyslu. Jazykový výklad může dle ustálené judikatury Ústavního soudu - s níž se v řadě svých rozhodnutí výslovně ztotožnil i Nejvyšší správní soud - představovat pouze prvotní přiblížení se k obsahu právní normy, jejímž nositelem je interpretovaný právní předpis; k ověření správnosti či nesprávnosti výkladu, popř. k jeho doplnění či upřesnění, potom slouží ostatní interpretační přístupy, z nichž je v souzené věci namístě jmenovat především metodu teleologickou a systematickou (samozřejmě podle povahy věci bude namístě užít i jiných metod, jako např. komparativní, logické či historické). Z teleologického výkladu vyplývá základní interpretační směrnice, která již byla zmíněna: rozhodující je smysl a účel zákona. Systematický výklad využívá systémové povahy právního řádu: právní řád tvoří jednotný celek; má povahu systému, který je dále diferencován v subsystémy různých úrovní (právo soukromé a veřejné; právní odvětví; právní instituty), jež v sobě slučují prvky podle různých kritérií. Ze systémové povahy právního řádu vyplývá, že jeho jednotlivé součásti (subsystému i prvky) vstupují do určitých funkčních vazeb. Z toho se podává přirozený požadavek, aby interpret určitého ustanovení právního předpisu neomezoval svůj rozhled toliko na jedno či několik ustanovení,

ale aby jej chápal jako část celku (systému), která s ohledem na principy jednotnosti a bezrozpornosti právního řádu vytváří s jeho ostatními částmi logický, resp. logicky souladný významový celek.“

K soudnímu přezkumu ve správním soudnictví je třeba i pro danou věc uvést, že v rozsudku ze dne 20. 10. 2015 ve věci č. 4037/10 – Fazia Ali v. Spojené království Evropský soud pro lidská práva uvedl, že pojem „úplný přezkum“ však není vykládán doslova a Soud (zde míněno ESLP) se v zásadě spokojí, bude-li přezkum dostatečný (sufficient review). Je třeba též přihlídnout ke specifčnosti řízení ve správním soudnictví, v rámci něhož může být skutkový přezkum v zásadě omezený a odvolací soudní orgán se může zaměřit spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání skutkových závěrů. Z článku 6 Úmluvy tak nevyplývá právo na přístup k soudu, který může nahradit názor správního orgánu svým vlastním názorem; v této souvislosti Soud (ESLP) zdůrazňuje, že musí být respektována rozhodnutí správních orgánů založená na vhodnosti (expediency), která jsou mnohdy přijímána ve specializovaných oblastech práva, jakými jsou např. územní plánování, ochrana životního prostředí či regulace lovu (např. Bryan proti Spojenému království, č. 19178/91, rozsudek ze dne 22. listopadu 1995, § 47). Při posuzování dostatečnosti soudního přezkumu je podle ESLP nutno posoudit:

- (i) pravomoci příslušného soudního orgánu,
- (ii) oblast, jíž se rozhodnutí správního orgánu týká, a to zejména z pohledu, zda obsahuje posouzení otázek vyžadujících zvláštní odborné znalosti,
- (iii) míru správního uvážení, kterou v dané věci příslušné správní orgány mají,
- (iv) způsob, jakým bylo rozhodnutí přijato, zejména z pohledu záruk, které měli účastníci správního řízení k dispozici, a
- (v) obsah sporu včetně rozsahu soudní žaloby. Soud proto musí přezkoumat právní zakotvení soudního přezkumu jako celek, včetně procesních záruk, které účastníci řízení mají k dispozici, a ověřit, zda byly skutkové okolnosti v řízení jako celku náležitě přezkoumány. Z toho vyplývá, že soud ve správním soudnictví v dané věci nemůže svým rozhodnutím nahradit věcné závěry správních orgánů, k nimž jsou jen tyto povolány z hlediska jejich odborné kompetence.

Dle ust. § 5 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny *„Záměrné rozšíření geograficky nepůvodního druhu rostliny či živočicha do krajiny je možné jen s povolením orgánu ochrany přírody; to neplatí pro nepůvodní druhy rostlin, pokud se hospodaří podle schváleného lesního hospodářského plánu nebo vlastníkem lesa převzaté lesní hospodářské osnovy. Geograficky nepůvodní druh rostliny nebo živočicha je druh, který není součástí přirozených společenstev určitého regionu.“*

V ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně přírody a krajiny je stanoveno, že *„Na celém území chráněných krajinných oblastí je zakázáno povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů.“* Na území chráněných krajinných oblastí tak nelze dle ust. § 26 odst. 1 písm. d) vydat povolení orgánu ochrany přírody ve smyslu ust. § 5 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny ale například ani podle zákona o myslivosti k rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin nebo živočichů ani toto rozšiřování uskutečňovat bez povolení.

Dle ust. § 26 odst. 3 písm. b) zákona o ochraně přírody a krajiny *„Na území první a druhé zóny chráněné krajinné oblasti je dále zakázáno zavádět intenzivní chovy zvířete, například obory, farmové chovy, bažantnice“.*

Dle ust. § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny lze „*Výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 16, 26, 29, 34, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2 lze povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, nebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.*“ Výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích za předpokladu splnění alespoň jedné výše uvedené podmínky v citovaném ustanovení povoluje v každém jednotlivém případě svým rozhodnutím vláda. V tomto případě se uplatní vždy režim zvláštní ochrany, vydání souhlasu podle tohoto ustanovení nenahrazuje povolení výjimky ze zákazů uvedených v základních ochranných podmínkách zvláště chráněných území, naopak, obecná ochrana se v tomto případě neuplatní.

Z výše citovaných ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny je zřejmý úmysl zákonodárce zabránit šíření geograficky nepůvodních druhů a to z důvodu ohrožení populace druhů rostlin a živočichů, kteří jsou součástí přirozených společenstev určitého regionu. Mezi hlavní negativní vlivy spojené s výskytem nepůvodních druhů patří rychlé šíření těchto druhů, které může mít až charakter invaze. V tomto procesu dochází k ochuzování biologické rozmanitosti jednotlivých biotopů, nekontrolované šíření může vést až k jejich zásadní přeměně. Mezi takové druhy patří u nás např. bolševník velkolepý, křídlatka japonská, křídlatka sachalinská, netýkavka žláznatá; z živočichů pak norek americký, psík mývalovitý apod. Kromě vytlačování původních druhů může dále docházet i k významně negativnímu vlivu na úrovni jejich genofondu. V České republice je díky zavlečení nebo záměrnému zavádění cizích druhů nebo geneticky nepůvodních jedinců domácích druhů ohrožena např. většina původních druhů ryb, rak říční i rak kamenáč. Šíření nepůvodních druhů hub a hmyzu může způsobit i značné přímé ekonomické škody, nemluvě o možných dopadech na zdraví člověka (MIKO, L., BOROVIČKOVÁ, H. a kol. Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2007, str. 101 – 106).

Krajský soud má za to, že předmětná slovní spojení „geograficky nepůvodní druh“ a „rozšiřování nepůvodních druhů rostlin a živočichů“ je nutno vykládat právě v souladu s výše citovaným účelem zákona o ochraně přírody. Účelem zákona o ochraně přírody a krajiny tedy není, jak navrhuje žalobce, chránit přírodu a krajinu v její aktuální podobě, ale naopak snažit se zachovat přírodu, co nejvíce nezměněnou právě za účelem zachování biologické rozmanitosti jednotlivých biotopů a ochrany populace druhů rostlin a živočichů, kteří jsou součástí přirozených společenstev určitého regionu. Proto je v ust. § 5 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny ustanoveno, že záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů je možné jen s povolením orgánu ochrany přírody. Na oblasti chráněných krajinných oblastí a národních parků se vztahuje režim zvláštní ochrany, kdy výjimky ze zákazu ve zvláště chráněných územích za předpokladu splnění alespoň jedné výše uvedené podmínky v ustanovení § 43 citovaného zákona povoluje v každém jednotlivém případě svým rozhodnutím vláda. Ve zvláště chráněném území, mezi které patří i CHKO Železné hory, je řada činností omezena, nelze tak automaticky počítat s jejich povolením.

Nepůvodní druh je definován v ust. § 5 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny jako druh, který není součástí přirozených (přirozeně se vyskytujících) společenstev určitého regionu. Nesprávný je tedy výklad žalobce, že nelze zaměňovat slovní spojení „původní druh“ (žalobce měl zřejmě na mysli „nepůvodní druh“) a „druh, který není součástí přirozených společenstev určitého regionu“, když nepůvodní druh je definován přímo v ust. § 5 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny jako druh, který není součástí přirozených společenstev

určitého regionu, ve druhém případě se tedy jedná o definici prvního slovní spojení a tyto pojmy lze přirozeně zaměňovat. Z této dikce zákona vyplývá, že pro zvážení, zda se jedná o nepůvodní druh, je důležité, zda je či není součástí přirozeně se vyskytujícího společenstva; jeho nepůvodnost ve vztahu k regionu je dalším kritériem. Je nepochybné, že i druh v ČR původní může být hodnocen jako druh, který není součástí konkrétního přirozeně se vyskytujícího společenstva v regionu a je v tomto případě nepůvodním druhem. Region lze plošně vnímat v různých úrovních, tedy např. jako část území ČR, území celé ČR, území Evropy; regionem v tomto smyslu se však nerozumí politicky ani správně definované území. (MIKO, L., BOROVIČKOVÁ, H. a kol. Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. 2 vydání. Praha: C.H. Beck, 2007, str. 101 – 106). V daném případě byl posuzovaným regionem CHKO Železné hory, správní orgány tedy zcela správně posuzovaly, zda se daněk skvrnitý přirozeně (ve volné přírodě) vyskytuje v regionu CHKO Železné hory a zda je ve vztahu k tomuto konkrétnímu regionu původním druhem.

Správní orgány označily za nepůvodní druh živočicha v České republice, ten který sem byl dovezen a rozšířen člověkem, když za původní se považují druhy, které sem člověk rozšířil počátkem neolitu a ne později. S tímto výkladem správního orgánu prvního stupně i žalovaného se krajský soud ztotožňuje, když *„Za původní bývá považován druh, jehož výskyt v území nemá souvislost s recentní činností člověka, mezi původní druhy jsou ale také řazeny druhy, které rozšířil člověk počátkem neolitu.“* (MIKO, L., BOROVIČKOVÁ, H. a kol. Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. 2 vydání. Praha: C.H. Beck, 2007, str. 101 – 106). S přihlédnutím ke smyslu ochrany citovaného zákona, který bere na zřetel, že v procesu šíření nepůvodních druhů živočichů dochází k ochuzování biologické rozmanitosti jednotlivých biotopů a následné možné nekontrolované šíření může vést až k jejich zásadní přeměně, s výkladem žalovaného týkající se slovního spojení „nepůvodní živočich“ krajský soud souhlasí, když dle dostupných informací správní orgány zjistily, že se v případě daňka skvrnitého nejedná o původního živočicha, tedy živočicha, který není součástí přirozených společenstev daného regionu a který je rozšířený výsledkem mysliveckého hospodaření po roce 1465. Žalobce sice tvrdí, že takto nelze uzavřít, že se daněk na našem území nevyskytoval před první zmínkou o chovu daňků v českých zemích z roku 1465, už ale nijak neuvádí nic, co by doložilo opak. Správní orgány rovněž posoudily druhé kritérium, tedy nepůvodnost daňka skvrnitého ve vztahu k regionu, když uvedly, že daněk skvrnitý je druh, který se v uvedeném regionu CHKO Železné hory dosud pravidelně nevyskytoval. Toto odůvodnění správním orgánem prvního stupně i žalovaným s odkazem na odbornou literaturu považuje krajský soud za dostatečně zdůvodněné, vycházející z řádně zjištěného skutkového stavu a náležitých podkladů a zcela se zásadou logického myšlení a uvažování.

S přihlédnutím právě k výše citovanému účelu zákona má soud za to, že předmětný zákaz rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů je nutno vykládat tak, že se jedná o zákaz navyšování počtu druhů rostlin a živočichů ve smyslu nikoli navyšování počtu jedinců, ale zákaz navyšování (v zákoně rozšiřování) nepůvodních druhů jako kategorie botanického popřípadě zoologického systému. Z takového výkladu následně vyplývá, že pokud v nějakém relativně uzavřeném „mikroregionu“ chráněné krajinné oblasti se již jedinci nějakého geograficky nepůvodního druhu rostlin či živočichů legálně nacházejí, není předmětným ustanovením zakázáno i záměrné umístění dalších jedinců tohoto druhu v daném „mikroregionu“ do přírody. Přičemž na povolení k záměrnému rozšíření geograficky nepůvodního druhu rostliny či živočicha do krajiny dle ust. § 5 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny je vázána činnost úmyslná, tedy činnost vedená úmyslem rozšířit nepůvodní druh, za záměrné rozšiřování lze tak považovat i zřizování obor, farmových chovů či

bažantnic vzhledem ke skutečnosti, že druhy živočichů budou umístěny na rozsáhlé plochy v oblasti, kde se pravidelně nevyskytují. Za záměrné rozšiřování nelze potom považovat opětovné vysazování geograficky nepůvodních druhů zvěře do existujících řádně povolených obor a bažantnic, pro jejichž chov byly zřízeny.

Toto je evidentně i výklad, který v daném případě zcela správně využily správní orgány, když zakázaly farmový chov daňka skvrnitého, který se na území CHKO Železné hory nevyskytuje ani v chovech, ani ve volné přírodě. V případě muflona, který se dle odůvodnění žalovaného rozhodnutí ve volném prostředí CHKO Železné hory nachází, i když není zřejmé, zda legálně, správní orgán prvního stupně farmový chov povolil, žalovaný však uvedl, že tento výrok bude přezkoumán v samostatném přezkumném řízení dle ust. § 94 a násl. správního řádu. Oba správní orgány také vzaly v potaz možný únik daňka i muflona z chovu a vyhodnotily ho jako rizikový. Oba druhy sice způsobují škody na lesních porostech (okus, ohryz, loupání) a celkovou destabilizaci lesa ale vzhledem ke skutečnosti, že se daňci skvrnití v dané oblasti CHKO Železné hory nevyskytují, jejich únikem z vymezeného prostoru by došlo k rozšíření nového geograficky nepůvodního druhu do tohoto území.

Krajský soud tak souhlasí se závěrem žalovaného a považuje jej za dostatečně odůvodněný, že možný únik zvěře vně chovu je vždy rizikový a nelze garantovat dohledání a likvidaci uniklé zvěře, která by mohla v dané CHKO založit novou populaci a případným únikem daňka skvrnitého z oploceného prostoru, by došlo k rozšíření nového geograficky nepůvodního druhu do území CHKO Železné hory, tedy k navýšení počtu druhů živočichů jako kategorie zoologického systému ve smyslu ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně krajiny, a tento postup by nebyl v souladu s výše citovaným účelem zákona o ochraně přírody a krajiny.

V nyní posuzované věci krajský soud neshledal, že by krajský úřad překročil meze správního uvážení, nebo že by správní uvážení zneužil, a rozhodl tak svévolně. Správní orgán prvního stupně i žalovaný vyložily předmětná slovní spojení „geograficky nepůvodní druh“ a „rozšiřování nepůvodních druhů rostlin a živočichů“ nejen z hlediska textu zákona, ale především podle jejich smyslu a jako část celku (systému).

Správní orgány se dále zabývaly posouzením splnění podmínek v ust. § 43 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny k povolení výjimky ze zákazu záměrného rozšiřování geograficky nepůvodních druhů ve zvláště chráněných územích podle ust. § 26 odst. 1 písm. d) citovaného zákona (farmové chovy podle ust. § 26 odst. 3 písm. b) citovaného zákona předmětem přezkumu nebyly z důvodu změny zonace z III. zóny CHKO na II. a vzhledem ke skutečnosti, že daněk skvrnitý nemůže být na daném území záměrně šířen, případné povolení výjimky ze zákazu zavedení farmového chovu by na výsledku nic nezměnilo). Výjimku lze povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, nebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.

Agentura ochrany přírody a krajiny jako správní orgán prvního stupně vyloučila, že by provozování chovu v případě žalobce bylo veřejným zájmem, když se v případě provozování chovu jedná o čistě soukromý zájem žalobce jako soukromoprávního subjektu, ostatně žalobce ani neuvedl, proč se domnívá, že by jeho aktivita byla ve veřejném zájmu. V případě posouzení, zda je záměr v zájmu ochrany přírody, správní orgán prvního stupně i žalovaný toto vyloučily a naopak uvedly, že záměr žalobce je v rozporu ochrany přírody, ostatně tuto skutečnost žalobce nijak nerozporuje.

Oba správní orgány se proto zaměřily na posouzení třetí podmínky, tedy zda povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území – CHKO Železné hory. Správní orgány dospěly k závěru, že za stanovených podmínek v uzavřeném areálu by chov daňka ani muflona zřejmě neovlivnil stav předmětu ochrany CHKO. K tomuto závěru došla i Agentura ochrany přírody a krajiny, kdy ve stanovisku ze dne 4.3.2016 vydaného podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny k předmětné věci vyloučila významný vliv na evropsky významnou lokalitu. Stanovisko se ale týká jen vymezené a oplocené části území se stanoveným počtem jedinců a ne celého území CHKO. Oba správní orgány ve svém rozhodnutí však vzaly v potaz celé území CHKO a predační tlak i na blízká zvláště chráněná území a plochy polních kultur, které jsou předmětem ochrany evropsky významné lokality CZ 0534053 Krkanka – Strádovské peklo. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, potažmo i žalovaného není v rozporu se zmíněným stanoviskem Agentury ochrany přírody a krajiny vydaného podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny, kdy při vydání rozhodnutí správní orgány hodnotily predační tlak na celém území CHKO Železné hory, ke kterému by při úniku daňků z chovu mohlo docházet, a možný únik daňka i muflona z chovu vyhodnotily jako rizikový. Daňci i mufloni způsobují škody na lesních porostech (okus, ohryz, loupání), které způsobují příliš velké negativní důsledky na biotu v dané chráněné oblasti a celkovou destabilizaci lesa. Kromě poškozování lesa ale správní orgány v případě úniků obou druhů do přírody vzaly v potaz skutečnost, zda se daněk skvrnitý nebo muflon v dané oblasti CHKO Železné hory vyskytuje. Proto ve výroku I rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, správní orgán chov muflona povolil se zdůvodněním, že muflon se v oblasti CHKO Železné hory již vyskytuje, je pravidelně loven a Agentura ochrany přírody a krajiny pravidelně zaznamenává škody způsobené muflony již několik let. V případě muflona tedy správní orgány prvního stupně vyhodnotily, že by nedocházelo k rozšiřování nepůvodních druhů rostlin a živočichů, když by se jednalo pouze o navýšení počtu v dané oblasti (ostatně i výrok I, který není předmětem soudního přezkumu, bude přezkoumán v rámci samostatného přezkumného řízení dle ust. § 94 a násl. správního řádu). Naopak v případě daňka skvrnitého se krajský soud ztotožňuje se závěrem žalovaného a považuje jej za dostatečně odůvodněný a vycházející z náležitých podkladů, že možný únik zvěře vně chovu je vždy rizikový a případným únikem daňka skvrnitého z oploceného prostoru, by došlo jednak k poškozování lesních porostů a destabilizaci lesa a jednak k rozšíření nového geograficky nepůvodního druhu do území CHKO Železné hory ve smyslu ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně přírody krajiny, a tento postup by významně ovlivnil zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území CHKO Železné hory, nemůže tedy být udělena výjimka ze zákazu podle ust. § 43 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Krajský soud uzavírá, že souhlasí se závěrem žalovaného a považuje jej za dostatečně odůvodněný, že farmový chov daňka skvrnitého jako druhu geograficky nepůvodního pro území CHKO Železné hory ve smyslu ust. § 26 odst. 1 písm. d) zákona o ochraně přírody a krajiny by mohl významně ovlivnit stav předmětu ochrany uvedeného zvláště chráněného území, žádný veřejný zájem nepřevažuje nad zájmem ochrany přírody a uvedený chov není v zájmu ochrany přírody, nesplňuje tedy ani jednu z podmínek uvedených v ust. § 43 odst. 3 citovaného zákona a žalobci tak nemůže být dle citovaného ustanovení udělena výjimka ze zákazu ve zvláště chráněných územích.

Krajský soud dospěl k závěru, že jak správní orgán prvního stupně tak i žalovaný řádně zhodnotily rozhodné skutečnosti, které plynou ze spisového materiálu, rozhodovaly na základě řádně zjištěného skutkového stavu a vycházely z náležitých podkladů. Rozhodnutí

není v rozporu se zásadou logického myšlení a uvažování a je dostatečně odůvodněno, nepřekročilo tak meze správního uvážení.

Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba nebyla důvodná a musel ji zamítnout (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení §60 odst.1 s.ř.s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému tyto náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 10. ledna 2018

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: